

76430 סע

כמום

(ג)

פאריס,

כ"ה בניסן תש"ד
28 באפריל 1954

טפ/ 104

אל : מע"ד
העתק: המנכ"ל
ש. בנדור
הסברת
כלכלית
מאת : י. צור

2413/8

הנדון: - ביניגנו לבין צרפת.

4331

בהתיקי עוזה של צוות השגרירות נעשה כסיוון לסקור את פרשת היחסים בינו לבין צרפת לאור מדיניותה הבלית של זו, מעמדה במלחת והגורמים המשפיעים אותה קשרה לישראל. אביה לפנייכם את סיכוןו של הדיוון, מבלתי לפסוח על האמינותה הידועות לכל ארן הדרושות להטלה החמורה. כמה מסקנות מסוימות הנובעות מהנסיבותזה תובעות תשומת-לב מיזחdet הן מהשגרירות והן ממשרד-החו"ז ומשרדים אחרים של הממשלה.

א) היסוד הקבוע במדיניות של צרפת לאחר המלחמה הוא בריתה עם אנגליה וארצות הברית. במידה שעדיה מושגית כלפי המתרחש באחד מחברי העולם עלולה לפגוע בשלמותה של חברית זאת, הריה נוטה לוותר על שיקולים מיוחדים לה, ואפילו הם חינויים ביותר, ובלבד שיחישר אחדות שלוש המעצמות. דבר זה, שהוא נכון לגבי כל חלקה העולמי, כוחו יפה במיוחד לגבי המזח"ת, שחשיבותו גדולה אף איננה מכרעת במכלול הבעיות העומדות בפני מדיניות-החו"ז של צרפת.

ב) מכאן שיניגנו יסודי במדיניות של צרפת לגבי ישראל לא יחבן אלא בהסכם עם בנות בריתה. אין, איפוא, לצופה להכרעה יסודית מפארדים בלבד. אך יש ביכולתה להוות גורם חיוני וצורך לנו בהתיקי עוזה השלואה ולהזכיר את הכך לטובתנו בעניינים שאיננו פוגעים במדיניות הכללית.

ג) דרכה של צרפת בזח"ת קבועה ומוגדרת פחות מזו של שתי המעצמות האחרות. אנגליה קשורה באינטרסים מוחשיים הנשענים על הנפט העיראקי, הביטלים שכירדן וחולת סואץ; ארצית מעצמה מדיניות של הקמת מדיניות להגביה נגד התקפה סובייטית. ואילו צרפת אינה מעוניינת במישרין בגורם הראשי ומחיה חוסת בספקנאות לגורם השני. בין לשות הגدولים היא נציגת, איפוא, אפשרות תימרו"ן ובמשות גדולה יותר. מדיניותה של ישראל תשאיר, כן, מבלתי לנשות לעודד כל מפנה לטובתה בסוגרתו של מרחב-תימרו"ן זה, מבלתי לנשות לעודד את האחדות הייסודית של שלוש המעצמות.

ד) קיימות כמה נקודות-מגע בין מדיניותן לזו של צרפת בזח"ת. גידול הבוכ הערבי נוגד את האינטרסים של צרפת בצפון

אפריקה, ו מבחינה זו היא מעוניינת כזו בחלוקת הליגה הערבית, בתגובה לתקומת מדינה מוסלמית חזקה נוספת במצרים ("הссחר הפוריה") וביעידות המדינות המתחדשות בסוריה ולבנון.

ה) מצד שני משפטם הבודם הצפוני-אפריקני גם לרעתנו, כי החשש מפני הגברת המושלמים כלפי צרפת מבייה אותה לזרירות- יתר בהבלטת יידיותה לבני ישראל, גורמים שונים בתחום צרפת האסכולה של מאסיניוון, חלק מהפקידות במשרד-החו"ז) משתמשים בנימוק זה כדי להציג את עדרינו. הסתתייגות מובלטת ביחסו, שהמדובר במקרה שערם הפגנתו ושביתתו להם, פומבי גдолו.

ו) כמכלול על דרך ההתקשרות בין צרפת לישראל עומדת זיקנה המוחדרת לسورיה ולבנון, המהוות, למרות שנויי העחים, יסוד מסורתי במדיניות במזה"ח. זיקה זו נחלשת לבני סוריה עם נפילת שיאקליל, אך לא סולקה כליל. צרפת קשורה במדיניות הליבנט מימי שלטוניה בהן באינטנסים ממשיים: השפעות כספים, מסחר, בנקים, מפעלים, וכן במוסדות חינוך ותרבות המדינאים את השפעתה הרוחנית במדייניות אלו. במידה סיילה בידינו לקשור את צרפת באינטנסים דומים בישראל, יוקם שיווי-משקל שכגד שיחליש את השפעה הגורמת הסורי בהכרעתה המדיניות של צרפת.

ז) הוואיל והמזה"ח איננו מהווים שטח-אינטנסים ראשוני אפריקה), במעלה לבני צרפת (בהבדל מטערב אירופה, מזרח אסיה וצפון אפריקה), אין הכרעות בעניינינו מתקבלות, לפחות הרוב, בשלבים הגבויים של המשללה או של משרד-החו"ז, אלא בדרך הביזנטי או הנמנ' בלבד. ברוב המקדים מתקבלות דעתן של המחלקות העוסקות במישרין בחלק העולם שלו, אלא אם כן הכרעה נוגעת בבעיות שיתור הפעולה עם שאר המעצמות (droit קיביה). טיפול ממיד באנשי המחלקות השוב, איפוא, ביותר, ו מבחינה זו יש ליחס ערך לקשריהם הטוביים הקיימים עמהם.

ח) גחס זה עשוי להתחזק ככל שיגדל האימון שרוחש משרד- החוץ לאנשי השגרירות באנן ולשגריר הארפתי בתל-אביב. דעת האניציות בפאריס משפיעה על אנשי שיחק במשרד-החו"ז במידה שתיא מbossom על ידיעה עמו מהביעות היסוד של המזה"ח. אשר לשגריר בתל-אביב, קיימת הסתייגות לבני דעותיו בתינוי חדש על פניה צדדיות לטובה ישראל; אולם אין מטיילים ספק בהיקף ידיעותיו, בקיומו עוניני ישראל, בקשריו ובחוש המציאות שלו.

ט) ההשפעה-שכגד של השגרירות הערבית בפאריס אין בה כדי להדאיゴ. מגען עם משרד-החו"ז דופך, לפחות הרוב, ודעtan אין נשמעת. לעומת זה מושפעת המדיניות ללא ספק ע"י דוחותיהם של השגרירים האрапתיים בבירות ערבות.

י) האוירה הכללית בצרפת נוכח לישראל. העזונות מגלה אהדה לעניינו כמעט ללא הבדל מוגמות. עדשה זו, שיש לחזור לקרה חייזקה, אין בה כדי להשפיע על המהלך הנוכחי-יום של קשיינו עט

משרד-החו"ז, הנקבעים - כאמור - בשלבים הבינוניים או הנמוכים, אך עשויה לפעול לטובתנו במקרה של הכרעות גדולות ולסייע לנו בעקיפין ביצוע כמה משימות עיקריות (כגון: נשק, עזיני מסחר, מלאוח וכו').

יא) בחוגי המדינאים, הסופרים ואנשי האמנויות בארכף קיימ עדין רשות אהדה והעדת ליהודים בכלל ולישראל בפרט, המבוסס על שיתוף הוגרל בחוקות הרדייפות הנאציות. הגעגועים לימי המחרת, המאחדים ארכחים מכל החוגים והמפלגות, יוצרים רקע נורם להסברתו. החוגים הקשורים עדין קשור נפשי לרזיסטאנס" מוכנים להתייעץ למיינבו לשיקראו. בחוגים אלה, שהשפעתם על המדיניות הארכאית רבה, ניתן משקל לעמדתו המוסרית וליסודות החירות וקיומה שבמגנה המדינית והחברתית של ישראל.

יב) לחץ דעת-הקהל בעיר-הגבורים, על עיזוב מדיניותה של ארכף, באמצעות העתוניות ובית-הגבחרים, רוכש עמדות חזקות בפרקיה הדרתיות, נוכן להפיע את ההשפעה הזאת לטובתנו בשעת משבר. לשם כך ראוי להרחב את הטיפול בעיתונות ערי-השדה ולהרבות בביקורים ובמגע אישי. הקהילות היהודיות השמאנית גורם מטייע בהקמת קשר זה.

יג) דעת-הקהל היהודי היחודי בארכף משולחת כוח השפעה על החיים המדיניים. אך אישים בודדים מוציא יהודי, הפועלים בזירה המדינית, מוכנים להושיט את עזרתם ללא הסתייגות. טיפוח קשר עמם הוא קלף חשוב בידי השגרירות.

יד) יש לייחס משקל לעמדת ההיובית של דעת-הקהל היהודי בעולם וביחוד בארה"ב בפל"ר, הרגישה מאי לחוגבות אמריקה לגביה מעמדה הבינלאומי וזכויותיה בצפון אפריקה בפרט. רגשות זו מלווה חשש להשתלטות אמריקנית במארוקו ולעוזרת הסمية של ארה"ב ליסודות הבדלניים. פעליה מכוננת בשעה הנכונה, אשר תבליט את אהדת הציבור היהודי בארה"ב לארכף במאבקה בצפון אפריקה, עשויה להוות גורםძקנותם לבני ישראל.

טו) במבחן בין האטולוגיה הנוטה לפיגום ובין זו הנשענת על הכוחות המוגדים להם ראי להבלתי שניי גורמים שהשפעתם נוחת לנו: האבא, מטעמים איסטרואטגיים ברורים; המשל הארכאי בארכון אפריקה, שחטיבתו חרגת מן המטרת המקומית בלבד. מגע הדוק יותר ככל האפשר עם ראש האבא בפאריס ועם הגביבות העליונות במארוקו ובחו"זים עשוי חזק את עמדתו. משומך כך חשובה הקמת ציונות בלתי-רשמית בארכון אפריקה - לא רק כדי לפתח הביעות היהודיות ובעיות העליה בלבד, אלא גם כאמצעי למגע מדיני בעל חשיבות ראשונה במעלה.

טו) "הקרנה התרבותית" של ארכף היא ביום שיקול רב חשיבות, גדולה הרגישה לכל תופעה שיש בה כדי להרים את קרנה של הלשון, המחשבה והאמנויות הארכאיות מחו"ז לגבולותיה, ועד מסעה של ה"קומדי"

פראנס"ז" במוסקבה יוכייח. כל עזרה להפצת הספר הצרפתי, להשלמת השפה, לפיתוח מוסדות החינוך - יוצרת אוניברס דוחה לפועלתו. כל פגיעה במוסדות האנתרופולוגים - כולל מנזרים ומוסדות-חסד קתוליים - יש בה כדי לפגוע בפועלתו המדינית.

יע) הקמת מפעלי-תשסיה ארכטיטים בארץ, הזמן מומחים והשענות הון - היהודי ולא-יהודי - עשויים להגביר את חזקם המשמש בין ארכט לישראל ולזוכותו אוחנו בלחץ-עקבין של חוגי בעלי ההון אשר השפעתם המדינית ניכרת.

זהו הבירוח, ומכאן כמה מסקנות מעשיות:

א) מטרת פועלתו המדינית בצרפת להבליט את נקדות-המג'ע בין האינטלקטואלים המדינניים, המככלים והחרבומטים של שדי המדיניות בזאת, כדי לעשותן גורם מסייע לבוז שלוש מעצמות המערב.

ב) אין לרדוֹף אחרי גילוני ידידות חילוצניים וחתימת חזים משוללי ערך מעשי. קל יותר להביע לסייע סמי' וביחוד בשטח אספקת הנשק.

ג) גיוס דעת-הקהל, פועלות הטבורה נרחבת ו מגע אישי מثمך, גם אם אין בהם כדי להזכיר בעיות יום-יום שלנו, עשויים לייצור אוירה דוחה לפועלתו ולהשפיע ביחוד ברגע משבר.

ד) לשם קיומ המג'ע היומ-יומי עם הפקידות הבינלאומית והגמוכה במשרד-החו"ז - שהחלתו ברוב המקרים בידה - יש לחזק את האzuות הדיפלומטי בשגרירות.

ה) חשוב שצורות זה יכול לארם הביקור בביעיות המזח"ת, כדי ששגרירות המשמש גם מקור ידיות לאכשי משרד-החו"ז האנתרופולוגי.

ו) יש להבטיח זרם מثمך וסליר של סקירות-רקע וידיעות-יסוד על המתרחש בזאת, שיישמו בידי השגרירות מכשור-פעולה בשטח זה.

ז) חמיכה בצרפת בענייני צפון אפריקה עשויה להבטיח את עזרתה לנו בעניינים מדינניים דאשונלים במעלה.

ח) יש לנשות ולעorder את דעת-הקהל היהודי הארץ"ב לתמיכה במעמדה של צרפת באפוקן אפריקה תוך הבלתי אלקנו בקיעת עמדה זו.

ט) יש לבצע בכל התקדם את תכנית-הנאיגות במאורקו ובתוניס, בהתאם לקוים שסוכמו ע"י השגרירות, מטרת לייצור קשר הדוק עם השלטונות במקום.

י) יש להגביר את המגע בין הצע"ל ובין צמרת האנתרופולוגי.

יא) יש לעודד את ייחודי המסחר ולהימנע ככל האפשר מדקדרוקי-עניות, מפייגורי תשלומיים ושאר הפרעות המפוזרות רוגז ואי-إيمان לעלה מן המידה, בדברים פוטטים כדברים גדולים.

יב) יש להקים דיוון לאפשרות משיכת הון צרפתי למפעליים כלכליים בישראל ולהעסקת מומחים צרפתיים במעשהיה ובבעבודות ציבוריות, החשובים המדיניים מהייבאים מתן הקלות בשטח זה, אולי אף לעלה מן המקובל. רצוי לבדוק את האפשרות של גיוס הון צרפתי למפעל-גפט.מן הרואוי לעודד את נסיעון הקמת בית-החרושת למיטוסים, העשי לשמש דוגמא ליזמות דומות בעtid.

יג) יש להושים עזרה ממשית להפצת המרבות הצרפתי בארץ ולחילופי-תרבות בין שתי המדינות, גם בשטח זה עליינו להימנע מדקדרוקי-עניות ומהפרעות זעירות (כגון בעניין הפצת הספר הצרפתי בישראל). מן הרואוי לעבד חכנית ממשית בגבולות אפשרו ותינו כדי שנוכל-לעמוד בדייבורנו (נסיעות של אמנים ומרצים, ביקורי מרים, חילופי סטודנטים, מפגות וכו').

יד) שמייה על יחטאים תקינונים עם המוסדות הדתיים הקאוחולאים חשובה לא לגבי הכנסיה בלבד אלא לגבי מעמדנו המדיני באפרת בכלל.

טו) רצוי לחזק את רשות חי-הספר של ה"אליאנס" בישראל ולהרחב במידת האפשר את מקומה של הלשון הצרפתית בחכנית בתמי הספר התיכוןים.

ברכת,

יעקב צור
שגריר ישראל